

Дара
Корній

Ніколи не рано закохатися. Сашко з дитсадка
марив Оксаною, та вони прожили життя нарізно.
Ніколи не пізно щось змінити. Особливо коли
двома долями опікується володар часу Числобог!
А отже, Оксана не стрибне з мосту Скупого кохання,
так і не пізнавши справжнього почуття... Але яку
дату обере Сашко, щоб виправити минуле: день
її весілля чи єдину ніч, яку вони провели разом?

Дара Корній

Тому, що ти є

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-4564-8

9 786171 245648

Дара
Корній

Тому,
що ти є

РОМАН

ХАРКІВ КЛУБ
2018 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЯ

УДК 821.161.2
К67

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Сергій Ткачов*

ISBN 978-617-12-4564-8

- © Замоїська М. І., 2018
- © DepositPhotos.com / Pavel Losevsky, Irina Tischenko, Erik Lam, обкладинка, 2018
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2018
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2018

Мудрий роман про кохання

Одні читачі зовсім не звертають уваги на передмови до романів, поспішаючи до авторського тексту, а інші, навпаки, прагнуть дізнатися, що за книжка в них у руках, хочуть, щоб автор передмови, який уже побував за таємними дверима нового твору, принаймні натякнув, про що йтиметься, кому й чому саме варто зануритись у світ запропонованого сюжету.

Новий роман письменниці Дари Корній відрізняється від її дебютного «Гонимарника», що отримав третю премію Всеукраїнського конкурсу романів, кіносценаріїв, п'єс та пісенної лірики про кохання «Коронація слова» у 2010 році. Вибір експертів підтвердила також велика популярність першого роману авторки серед читачів.

Дара Корній ризикнула. Уже маючи вдячну аудиторію читачів свого містичного роману, вона написала інше. Інакше. Цього разу письменниця обрала жанр міського роману, але залишилася вірною собі, своїм життєвим і творчим принципам. Її правдивий опис людських, нехай подекуди й вигаданих доль, ситуацій, подій, її любов до своїх героїв та зрозуміла життєва позиція підкупають читача. Їй віриш, ідеш за нею в запропоновані обставини й проживаєш із героями їхні долі. То, завмерши, спостерігаєш за ними нишком збоку, то разом із ними долаєш перешкоди, витримуєш спокуси і... залишаєшся собою. Тому що це мало не найважче в житті — не зрадити себе, бо від себе не втечеш, так і житимеш у постійному усвідомленні компромісу, на який ти раз (чи й не раз) пішов. І чи буде шанс усе виправити?..

Долі головних героїв роману «Тому, що ти є» — Оксани та Олександра — перетнулися в ранньому дитинстві, ще в дитсадку провінційного містечка. Чи буває, щоб у такому тендітному віці запало

в душу людини зерно єдиного, справжнього, високого кохання? Хто знає... Кохання визначають як почуття. А коли воно є відчуттям, способом життя, твоїм єством? Коли ти без коханої людини немов інвалід без життєво необхідного органа? І спроби замінити це ТВОЄ чимось чужим, «донорським» органом провалюються одна за одною, бо те чуже не приживається. Чи може таке кохання нарешті пробудити взаємність, запалити своїм вогнем того, хто поки що бачить у тобі лише друга?

Через тяжкі випробування доведеться пройти обом героям, сплітаючи та розплітаючи свої долі з іншими: батьки, діти, провінція, столиця, студентська революція на граніті 1990 року, негласна кастова нерівність «благородної крові» та «простолюду», різні системи цінностей, прагнення йти власним шляхом і компроміси, породжені різними обставинами...

І так хочеться, щоб герої досягли свого щастя, читач згорнув книжку щасливий і щоб стала йому та книжка опорою, а не перепоною в житті. Та чи складеться так? Читайте самі.

Тож для кого новий роман Дари Корній? Для дуже широкого загалу! Для жінок наших — красивих, працьовитих, талановитих, мудрих і витривалих. Для дівчат, які хоч-не-хоч незабаром стануть отими жінками, а поки що шукають підказки, як би то вибудувати власне життя щасливішим від маминого та бабусиного. Для чоловіків, які прочитають роман і, можливо, краще зрозуміють жінок.

Міла Іванцова

Біда не в тім, що свище вітер лютий,
Що січень на вікні малює мертві квіти.
Біда не в тім, що ти мене не любиш,
Біда, що я тебе не можу розлюбити.

Юрій Рибчинський

Частина перша

Скупе кохання

А Числобог¹ рахує дні наші і говорить Богові числа свої.

Велесова книга (дошка 11-Б)

1. Час

Оксана не спала. Лежала в зручному теплому ліжку на сьомому поверсі панельної дев'ятиповерхівки й слухала ніч. Штори на вікні розхилені — не хотілося ховатися від світу сьогодні. Дивилася у вікно — навпроти точнісінько такий самий будинок. Лишень із маленькою різницею: на ньому величезне електронне табло.

Годинник показує 00:00.

Нулі. Час безчасся. Здається, усе на мить завмирає. Немає болю, немає світу, немає неба, зір, місяця, сонця, немає Бога. Є тільки круглі нулі перед початком. Час безчасся?

¹ Бог Чисел, тобто Бог часу. В Україні Числобога вшановують під час зимового сонцестояння 21—22 грудня, на Різдво Божича, а також одночасно й поруч зі Сварогом. Вважають, що на Різдво з народженням Молодого Божича Коляди час «оновлюється», тобто починається нове Коло Свароже (Г. С. Лозко. *Українське народознавство*). (Тут і далі прим. авт.)

Але ж і часу нема. Лишень ефір. І тут з'являється Бог, несучи, мов Атлант, на раменах час, і...

00:01.

Початок чи продовження? Початок із нуля чи продовження після нуля?

Оксана дивиться поверх даху на смутний клаптик неба. Зірок майже не видно. Місяць мерехтить блідою плямою. У місті забагато світла, тому він такий тьмянний. Але й місяць гасне, закутуючись у темний саван хмар. Буде сніг. І слідом за ним у місто увійде Зима.

Через півгодини годинник майже зникає в рябинні лапатога білого пір'я лебедиків-хмар, які чубраються після купелю в небесному чорному ставку й засипають своїм пухом місто, дерева, річку, парк.

У груди повертається біль, який трохи відступив після кінської дози знеболювального. Він живе в ній уже два роки. Оксана звикла до нього, мов до вірного приятеля. Часом почувається майже мертвою, коли він довго не повертається. Повернувся. Отже, досі жива. Та цього разу вже надто сильний. Оксана не кричить, не стогне. Зціпила зуби й мовчить. Боїться налякати донечку та маму. Вони й так стільки натерпілися та пережили через неї. Ці пару літ боротьби з хворобою забрали багато здоров'я та грошей у її рідних. Продали трикімнатне помешкання в Києві, прикраси, меблі. Здавалося, пододала недугу, однак то була лише ремісія. Усе намарно. Скільки ще це триватиме? Лікарі сказали: недовго — надії на одужання ефемерні.

Приїхала помирати додому. Мар'янка не захотіла лишати маму сам на сам із болем та смертю. Хоча і благала,

і молила доньку. Така вперта. Узяла академку в університеті та й подалася з Оксаною. Зараз працює санітаркою в районній лікарні: кращої роботи в невеличкому районному центрі похапцем годі знайти. Грошей заледве вистачає на знеболювальне та інші ліки. А ще їжа, одяг, молодість доньки. Ніхто не дорікає Оксані. Однак жінка без слів усе розуміє. Вона тягар для рідних, зайвий клопіт та обтяжливі витрати.

Оксана вдивляється в цифри на табло. Снігова пелена така густа, що лише уривки світлячків проглядають крізь снігову намітку. Простягає руку до столика, що стоїть поруч. Між ліками намащує мобільний, умикає тремтячими руками — 02:30. Час. Уже час, а то буде запізно.

Зібравши докупи сили, Оксана встає з ліжка. Груді, здається, зараз вибухнуть від болю. Вона навчилася з ним жити, але щоразу це Голгофа. Їй таки вдається відмежуватися від нього, і жінка починає вдягатися в ще звечора наготовлений одяг: старі сірі джинси, древня темно-синя вовняна кофтина, де-не-де підточена міллю, діряві шкарпетки, які тримала бозна для чого (а, бачиш, таки згодилися). Неслухняне густе волосся, яке звечора востаннє помила любистком, с'як-так пригладжує рукою, збирає докупи. Намацавши на столі гумку, зав'язує його в тугий вузол. Тепер останнє — прощальний лист «у майбутнє з минулого» чи якось так. З-під подушки витягає трішки пожмаканий аркуш паперу, складений учетверо, кладе на стіл. Здається, що писала його вічність, поки підшукала потрібні слова. Рідні мають зрозуміти: вона лише безнадійно хвора жінка. Слухає звуки за дверима кімнати. Тиша. Її рідні сплять. Навшпинеках виходить у коридор і зупиняється.

Світло від снігу падає сутінками у квартиру. Двері в мамину кімнату прочинені, у Мар'янчину — щільно закриті. Шепоче: «Пробачте мені, мої любі! Пробачте й прощавайте!» Рішуче намацує на вішаку свою вицвілу від часу колись бузкову куртку: у ній по гриби ходить, ні, ходила, хідники тріпала, у городі порпалася. Куртка стара, але надійна. Тільки Оксана її й носила! Мамі затісна, для Мар'янки закоротка. Нікому вона вже не стане в пригоді. Вдягає її, натягує старі черевики, на голову шапку, обережно відчиняє двері й виходить із квартири. Ключі не бере. Навіщо? Це дорога в один кінець. Правда, двері залишаться незамкненими, та нехай: це зайвий шум. До того ж, здається, у таку ніч навіть недобрі люди сидять удома. Якусь мить стоїть, притулившись до дверей, слухає, чи не розбудила випадково рідних своєю метушнею. Тиша.

Оксана прямує східцями вниз. Не ризикує викликати ліфт. Зайвий шум. До хвороби вона майже не їздила ліфтами. Навіть на чотирнадцятий поверх могла впевнено вібратися пішки. Мала на них фобію.

Почалося все в другому класі.

Оксана поверталася зі школи додому. Як завжди, неквапом зайшла в ліфт. Коли вже майже натиснула на гудзик сьомого поверху, у двері прошмигнув чужий. Мала перелякано витріщилася на незнайомця. Тато попереджав, що з чужими не можна їхати в ліфті. Чоловік був обшарпаний, від нього сильно смерділо. Коли натискав на дев'ятий гудзик, його рука тремтіла. Він розвернувся обличчям до Оксани: майже водянисті порожні очі забігали в дивному танку так швидко, що, здавалося, зараз повистрибують

з орбіт. Жах пришпилив дівчинку до стіни ліфта, не змогла ні поворухнутися, ні закричати, бо втратила голос від страху. Незнайомець нахилився над малою, обережно вийняв із її вух золоті сережки. Потім вишкірився жахливим чорним, майже беззубим ротом, погладив по голівці волохатою рукою й прошепотів:

— Не бійся, мала. Я тебе не з'їм. Ломка в мене.

Та тремтяча волохата рука й вицвілі, кольору осіннього смутного неба очі ще довго будуть маритися малій Оксанці в нічних жахіттях.

Потім незнайомець ніби розчинився в тьмяних колах, що замиготіли перед очима. Прийшла до тьми від дотику ніжної маминої руки в себе на чолі. Стурбовані очі батьків дивилися на малу. Вона знепритомніла в ліфті. Її знайшла сусідка пані Стефа, яка поверталася з крамниці.

Після цієї історії Оксана старалася уникати ліфтів. А коли все ж доводилося ними користуватися, то завжди почувалася переляканою восьмирічною дівчинкою, навіть тепер. Незнайомця так і не знайшли, незважаючи на таткові робочі зв'язки. Десь через місяць після цієї історії Оксана записалася в секцію вільної боротьби, полишивши назавжди спортивну гімнастику. Умовляння мами, тренера, подруг, натяк на те, що це не дівчачий вид спорту, та інші мудрі аргументи Оксану не переконали.

— Нічого не вийде, мамо. Тато не зможе бути завжди поруч. Я маю навчитися давати собі раду сама.

Батько не відмовляв. Знав, що переконати дочку ні сльозами, ні благаннями не вдасться: мала була така ж уперта, як і він.

Згадувала, наче вчора те все відбувалося. Невже в кінці дороги спогади так відчайдушно не дають спокою? Спомин мов листівка, а чи чорно-біла світлина з минулого.

Оксана виходить із дверей під'їзду й потрапляє в Зиму. Нарешті вона прийшла, така жадана, така світла. Увірвалася в браму міста лапатим сніговієм. Під ногами лілейний святочний обрус. Так і має бути, бо якщо уродини — це свято, то й кончина людини мусить стати празником. Оксана стає під ліхтарем, який хоч і заліплений снігом, та все ж мужньо продовжує нести варту, одноокий вуличний чатовий. Жінка виходить на Паркову алею, і її маленьку худеньку постать ковтає сніжний морок.

На вулицях міста порожньо. Тільки Зима й Оксана — володарі цієї нічної пори. Ще трішки, і залишиться тільки панна Зима — прекрасна повелителька сонного міста. Жінка йде через парк, вибираючи зумисне найглухіші алеї, щоб випадково не натрапити на якусь заблудлу живу душу. Це їй майже вдається. Десь на половині шляху відчуває, що не одна. Сполохано зупиняється, розвертається й бачить перед собою старого бездомного пса, прапрадід якого, схоже, був німецькою вівчаркою.

— Ти що тут робиш, друже?! Дивися, який сніг, засипле, завіє. Біжи шукати прихистку деінде.

Пес весело метляє хвостом, не звертаючи жодної уваги на слова жінки, улесливо зазирає в очі. Оксана присідає поруч собаки. Він видається їй наче знайомим, мовби вже колись вона його бачила чи знала; десь колись, певне, тобто в іншому житті. Але пригадати зараз несила, чи то ліпше сказати — ті спогади зараз не мають зовсім ніякого

значення. Чи, може, то всі бездомні пси між собою схожі, як нещасні люди однаково нещасні. Пес тулиться до жінки своїм мокрим теплим носом.

— Голодний, мабуть. Вибач, любий, у мене для тебе нічого немає, — чомусь виправдовується жінка. — Хоча... У кишенях цієї доісторичної куртки, можливо, загубилося щось їстівне.

Оксана обмацує діряві кишені й знаходить в одній кусень сухого хліба.

Простягає перед собою.

— Бери, друже!

Собака трохи насторожено підходить до Оксани й висмикує з рук сухарик.

Жінка ніжно гладить собаку по його обідраній та вилянній від лишаїв і життя шерсті, залишки якої в сніговій темряві видаються сірими — чимсь схожий неборака на вовка-сіроманця з дитячих мультиків її дитинства. Справжнісінький тобі Сірко. Пес, догризши сухарик, починає облизувати її руки, обличчя.

Наступну частину шляху йдуть разом. Сірко не відходить від Оксани, тільки час від часу зупиняється, щоб понюхати повітря, а тоді блискавично наздоганяє жінку.

Стає чутно шум річки. Стирка взимку ніколи не замерзає. Тече через містечко, ділячи його рівенько на дві половини. Це мілководна, спокійна, не дуже широка річечка. Улітку, навіть у найжахливішу спеку, у ній крижана вода. Три потужні джерела наповнюють річку, несучи воду нагору з найпотаємніших глибин Землі. Найглибша вода під мостом у міському парку, де й вливаються в Стирку ті джерела...

А от і той самий міст. Міст Скупого кохання.

Оксані на душі стає важко, ніби весь тягар і всі гріхи земного життя разом напосілися на неї. Жінка раптово зупиняється, не в змозі зрушити з місця. Кінець її шляху. Вона зараз зробить свої останні печальні кроки й за межею зустрінеться з татком. Як їй його бракувало, мудрого, сильного, упевненого в собі й завжди справедливого. Можливо, якби він іще жив, цього не трапилося б. Сірко вологим носом притуляється до руки й починає облизувати-цілувати її крижані пальці. Але вона вже нічого не відчуває. Ні холоду, ні сніжної шапки в себе на голові, ні тепла собачих цілунків. Сніг сипле й сипле, надолужуючи згаяне. Зима.

Три кроки, і все закінчиться: біль, сльози рідних, пекло животіння — і прийде забуття. Навіть якщо не втопиться, то помре через пару хвилин від переохолодження. А чи швидко й безболісно? Швидко — так, а решта — байдуже. Відчай штовхає до поруччя містка. Жінка дивиться на темну холодну воду внизу. Білі крила сніжинок, долітаючи до аеродрому води, щезають у мороці темного свічада. Тепер її черга. Щезнути. Оксана залазить на кам'яне засніжене поруччя, розкриває руки, ніби птаха для польоту. Та політ цей буде останнім. І не вгору, а вниз. Помах крил — і вона летить! Прискорено й несамовито швидко, тому що позаду їй щось допомагає. Вона летить, але не вперед. Вона падає.

Сірко роздратовано вчепився зубами в штани жінки й сердито тягне її на себе. Оксана втрачає рівновагу й падає на засніжену поверхню мосту. Сльози заливають світ,

пес жалісливо зазирає в очі жінки, тицяючись мордою їй в обличчя.

Вони сидять посеред мосту: безрідний старий самотній пес і побита хворобою та життям жінка. Вони розуміють одне одного без слів. Оксана плаче, а собака лише час від часу відповідає тихим скімленням і лежить поруч, печаль-но поклавши морду на лапи.

Він не дав їй упасти, не сьогодні. Її дорога ще не закінчилася, і вона має пройти шлях до кінця. Доля чи хтось іще, хтозна, подарували їй шанс піти достойно. Оксана роззирається. Як зимно та красиво навколо — чисто та сніжно! Зима заворожує, заколисує. Стільки фізичних сил витратила на те, щоб добрести до містка. У неї не вистачить їх, щоб вернути назад. Оксана мусить трішки перепочити. Жінка кладе голову собаці на спину й завмирає вражено: уперше за останні півроку біль у грудях відступив самостійно, без знеболювання. Він також злякався смерті? Як вона втомилася! От перепочине хвилюку й верне додому, поки не прокинулися її рідні й не знайшли того дурного листа. Повіки стають важкими, мов залізна брама середньовічного замку, падають грізно. Оксана засинає.

Сірко кілька хвилин лежить незворушно, слухаючи надломлене дихання жінки. Вона спить, кутики вуст підняті. Жінка всміхається. Пес тицяє носом в щоки, в обличчя жінки. Жодних ознак повернення зі сну. Він нервово тягне її за поли куртки. Нічого. У нього замало сил. Сірко розпачливо бігає навколо Оксани й голосно гавкає.

Оксана крізь пелену дрімоти чує гавкання якогось собаки. Однак музика там, де сонце й літо, лунає гучніше.

І вона йде на звуки музики... Веселі дитячі голоси радісно й щасливо співають:

— Десь тут була подоляночка! Десь тут була молодесенька.

Оксана — подоляночка — у центрі кола.

— Тут вона сіла, тут вона впала!

Коло замкнулось.

— До землі припала!

Сірко знесилено зупиняється. Сідає на задні лапи й жалібно виє.

А Оксана танцює у своєму сні. Спить і танцює.

2. Подоляночка

Олександрю сьогодні вкотре наснилася Оксана. Лише задрімав ненадовго посеред нічного чергування на кушетці в ординаторській — і маєш... Знову спогади. Щось останнім часом вони надто часті гості в його житті. Це його мана — оті марення, марення тією, яка не стала твоєю й уже, мабуть, ніколи не стане. Двічі одружений, двічі розлучений. Перша дружина лишила його через те, що вночі її, Світлану, називав Оксаною. Така-от банальність, нічого не вдієш, та контролювати свої сни не вмів (чи не хотів?). З другою дружиною склалося теж не зовсім. У тридцять років вельми вже хотілося домашнього затишку, родини, дітей. Тут зустрів її, розумну, красиву, самотню. Кохання? Ні, швидше тривіальна необхідність продовження роду, бажання отримати хатній затишок, так званий тил, зрештою, бабуся наполягала. «Літа спливають, а ти не молодшаєш». Позналилися випадково

в Луцьку на лікарській конференції. Ксеня йому сподобалася відразу. Симпатична білявка, струнка, має добре почуття гумору, журналіст на телебаченні, у минулому модель, вона якраз готувала репортаж про ту конференцію. Підсвідомо ловив себе на думці, що обирає дружину майже за ім'ям. Дивно, правда? Сашко був непоганою, як кажуть, партією: начитаний, вродливий, розумний, освічений, неодружений, бездітний, галантний кавалер. Важко в такого не закохатися чи бодай не захопитися, тим більше що, незважаючи на всі дива косметики, і тобі вже за тридцять, і колежанки заміжні. А принци на «білих конях», чи то пак кабриолетах, обирають зазвичай принцес, а коли й попелюшок, то юних. З приходом в життя Олександра активної журналістки Ксенії, здавалося, усе зміниться. Сашко на мить повірив у свою щасливу зірку. Сподівався, що трапиться диво, мов у приказці: «Притерпиться, то й пригорнеться», а згодом і «Перемелеться — буде борошно». Не перемололося.

Компроміси, ті клятві компроміси. Надто часто ти йдеш на них. З начальством, з родичами, з колегами на роботі, урешті — із сумлінням. Однак бувають випадки, коли компроміс неможливий. І тоді несе тебе течія все далі й далі від примарного щастя. Дружина навідріз відмовлялася перебиратися в надто спокійний районний центр — як вона казала, «до дідька в зуби» — на постійне мешкання. Манірна паняночка, зірка обласної журналістики. Ні, вона робила чесні спроби пересилити себе. Чи то потуги були не дуже відчайдушними, чи то Сашко не сильно старався, однак через півроку Ксеня втекла. Її кар'єра, друзі, батьки, обов'язки, театри, виставки, балет, звичне богемене оточення —

усе залишалося у великому місті. А тут? Примарне щастя? Хтозна, що з нього може зродитися. Чи не пустоцвіт? Спочатку Ксеня чемно навідувала чоловіка раз на тиждень, згодом — раз на місяць, відмовки звичні: відрядження, купа роботи й усе таке. Сашко намагався навідуватися частіше, але як можна перейти прірву, якщо немає й линви в руках, щоб її здолати? Через півроку отримав повістку до суду. Розлучення. Ні, воно не стало ані гірким, ані болючим. Очікуванім! Обоє з полегшенням зітхнули. Залишилися друзями та й зараз частенько спілкуються з Ксенею по телефону. Її все-таки помітили, і жінка перебралася до Києва. Веде одне з отих дурнувятих шоу типу «що ви їли із середи на п'ятницю» — то Ксеня так жартує — на якомусь із літерних каналів. СТБ, НТА чи НТБ — Сашко завше їх плутає.

Бабуся робила відчайдушні спроби одружити онука ще раз, із місцевою панянкою: наречених удосталь. Однак Сашко стояв, мов мур. Досить експериментів! Для чого комусь безвинному ламати життя? Удома все нагадувало про Оксану. Сни, дерева в парку, річка. Примарність своєї фобії бачив на кожному кроці, бо залишався одержимим нею. От і сьогоднішній сон. Інколи думав: чи не втекти світ за очі від видива, того марення, що зветься Оксаною? Та буденність усе ніяк не відпускала: робота, пацієнти, немічна бабуся, обов'язки. Знав, що то він спеціально вишукує причини, щоб залишитися. А коли хочеш їх відшукати, вони легко знаходяться.

Олександр Петрович дивиться на своє відображення у вікні. Скляне свічадо витворене лампою денного світла й ранковими сутінками за вікном. Початок зими, а по калюжах

під ногами, голизні землі, сірості світу та тому печальному настрою, у якому перебуває всенький світ, і не скажеш. От і сни та спогади приходять із минулого такі щемливі, що й прокидатися не хочеться. Він пригадує сьогоднішній сон і всміхається.

— Десь тут була подоляночка! Десь тут була молодесенька...

Дитячий садочок... Маленька Оксанка з дівчатками грається в «Подоляночку». Раптом з-під старої груші долинає хлоп'ячий регіт і чиесь гірке схлипування. Оксана, розірвавши коло, прямує до гурту галасливих хлопчаків.

— Оксанко, куди ж ти? — лунають услід голоси приятельок.

Дівча у відповідь лише відмахується. Шестеро її однолітків узяли в кільце новенького в групі, білявого хлопчика. Скористалися відсутністю виховательки й причепилися до малого. Марина Семенівна повела в медпункт Ярчика, який, переслідуючи жовтогарячого метелика, розквасив собі носа. Вихователька залишила Оксану тимчасово «за старшу», тому вона просто змушена втрутитися в ситуацію.

Найвищий у компанії Лесик зухвало крутить у руках окуляри новенького. Шестеро на одного — хіба це справедливо? Оксана сміливо затуляє собою потерпілого, стаючи відважно на герць із Лесиковою компанією.

— Молодці! Герої! Шестеро на одного. І не соромно? Ану віддай окуляри, Олексію. Уже! — командирським тоном суворого говорить мала на правах тимчасово «старшої».

Оксана простягає руку.

Лесик зухвало, як індик бабусі Мар'яни, випинає груди:

— А якщо не дам, що ти нам зробиш? Що, побіжиш жалітися Мариночці Семенівні? Ой-ой-ой! Сюся-масюся! Ги-ги-ги!

Левко, той, що найближче справа, шепоче щось на вухо Лесикові, та Оксані все добре чути:

— Слухай, віддай їй окуляри. Вона ж трохи того, навіжена. Ти її ще не знаєш! Вона ж така, як її тато-мент, краще не зачіпатися. Я пас!

— Що? Це я маю боятися якогось дівчиська? Бантики, скалпеточки, тьфу! Ти здурів?

— Як хочеш, але я в цьому участі не беру.

Левко й ще двоє відходять убік. Лесик упевнено продовжує грати свою роль. Їх усе одно більше! І вони пацани!

— На, візьми, чотириокий! Візьми-візьми! Спробуй! Чи, може, ти йому допоможеш, сюсятко? Що, настрашилися?

І тоді Оксана неждано зі всієї сили лупить Лесика туди, куди, як показував і попереджав тато, хлопців бити не слід. Сама про це розказувала вранці дівчатам! Ох, ця прикра звичка робити все навпаки! Лесик реве від болю, падає навколішки перед Оксаною, сльози водоспадом заливають очі. Оксана незворушно забирає з рук хлопця, що корчиться в конвульсіях, окуляри й шепоче йому на вухо, та вже надто голосно:

— Я з тобою, друже, ще не закінчила. Завтра добесідуємо.

Тоді, ніби нічого не трапилося, віддає переляканому новенькому окуляри.

— Бери. Вони тебе більше не зачеплять. Обіцяю! Як тебе звати?

— Сашко!

— Я Оксана.

Тоді мала спокійно повертається до гурту дівчат, до гри.

— Десь тут була подоляночка... — ллється пісня.

Біля сітчастої загорожі, яка відділяє територію дитсадка від міського парку, стоїть усміхнений сивочолий дідусь із розкішними довгими білими вусами та задоволено всміхається. Поруч до його ніг тулиться безпородний пес. Старий нахилиється, гладить собаку по голові.

— Бачиш, Семаргле, вони зустрілися. Поки що нам нічого тут робити.

Шестирічний Сашко поглядає розгублено то на свої окуляри, то на старого із собакою. Здивовано стенає плечима і йде дивитися, як дівчата граються в «Подоляночку».

Наступного дня Оксаниного тата покликали до завідувачки. Тато для годиться посварив свою улюбленицю, пошпетив, а мамі на вулиці тихцем — та Сашко підслухав — не без гордощів повідомив:

— У неї загострене відчуття справедливості, як і в мене... Нічого не вдієш.

Сашко знав: батько пишається донькою.

Оксана таки довела розмову з Лесиком до кінця, як і обіцяла. Вона ніколи не кидала слів на вітер. Змусила вибачитися перед Сашком усю компанію. Сашка в садку більше ніхто не кривдив.

А з Оксаною вони стали друзями.

Так, Оксана завжди була такою. Для неї не існувало відтінків кольорів у вчинках чи стосунках: або чорне, або біле.

— Вогонь дівка, — казала його бабуся.

«Ні, не вогонь, — думав Сашко. — Ватра. Така не тільки попекти може, така й спалить!»

Усі десять шкільних років він носив Оксанин портфель. Це найменше, що міг для неї тоді зробити. Сашко чекав на дівчину вранці недалечко від будинку, спеціально робив гак для цього. Ховався за дубом, а коли Оксана проходила поруч, чекав іще кілька секунд, щоб вона відійшла на надцять метрів. І лише тоді радісно наздоганяв її: «Привіт, Оксано! Можна?» Оксана безжурно перекидала йому в руку свою сумку. Отак вони, безтурботно розмовляючи, ішли до школи. Найчастіше говорила Оксана, а Сашко, здається, був лише тямущими вухами для неї. Обоє це влаштовувало.

Одного разу — це було в сьомому класі — Вітько з паралельного класу випередив Сашка на якихось три метри:

— Привіт, Оксано! Допомогти портфель нести?

Вітько аж змарнів весь, вичавлюючи із себе по звуку слова. Було помітно, що важко дається хлопцеві сказане. Знаючи непередбачувану вдачу дівчини, розхвилювався не на жарт.

Оксана на мить завмерла. Здивовано зміряла Вітька з ніг до голови й випалила:

— Не варто! У мене вже є вірний Санчо Панса.

Вітька, звичайно, занепокоїли слова Оксани, та він не звик легко здаватися.

— Тоді випробуй нас. Хто сильніший, той і портфель носитиме.

Душа Сашка втекла в п'яти. Хто він такий проти Вітька? Мізерний миршавий білобрисий «очкарик» супроти капітана дитячої збірної міста з футболу. Угадайте, хто переможе.

Оксана іронічно хмикнула:

— Овва, хлопче! Ти що, трактор чи нова модель «Запорожця», щоб тебе випробовувати? Я тобі українською кажу: у мене вже є кому портфель носити. І, будь ласка, не треба за мною бігати. Набрид! Май трохи гонору, чи що. У тебе, Вікторе, крім футболу, у голові ніц нема. Пустодзвін.

Потім вона спокійно підійшла до Сашка, переклала зі своєї руки в його портфель.

— Привіт, Сашо! Ходімо, а то запізнаємося.

Приголомшений та здивований Вітько залишився стояти на місці. Він, зрозуміло, поняття зеленого не мав, хто такий Санчо Панса. Однак слово здалося йому дуже образливим, і відтоді до Сашка приклеїлося прізвисько Панса. Набагато приємніше від Очкарика, звісно, хоча не всі це розуміли, думаючи, що дуже ображають хлопця.

Так, їхні дороги йшли паралельно: вони вчилися в одній школі, ходили в один клас і навіть сиділи за сусідніми партами. Сашка вважали сірим тихеньким лемінгом, заучкою, очкариком, найменшим у класі, непримітним... Тінню. Хлопець ріс без батьків. Коли мав п'ять років, татко потрапив в аварію. Усі знали, хто здійснив цей наїзд, були навіть свідки, хоча п'яний водій із місця злочину втік. Так, містечко в них маленьке, та, як і всюди, у ньому є свої небожителі, недоторканні. Не впійманий — не покараний. Коли Сашко пішов у третій клас, померла мама. Два дні в мамі

нестерпно болів живіт, піднялася температура. А лікарі не змогли поставити точний діагноз. Лікували то розлад шлунка, то гастрит, то виразку. Операцію зробили запізно. Банальний апендицит. Мама так і не прокинулася після наркозу. На могилі матері Сашко поклявся їй і всім тим, хто через лікарську недбалість пішов із життя, що обов'язково стане лікарем, хорошим хірургом, вивчиться й повернеться додому, у цю лікарню, щоб так безглуздо не помирили люди.

Сашка виховувала й ставила на ноги бабуня, у минулому вчителька хімії, шанована жінка в крихітному містечку з двома середніми та однією восьмирічною школами. І досі — а бабусі вже вісімдесят три — усі знайомі кличуть її лише Василюю Степанівною. Колишні учні частенько телефонують не лишень на свята, а просто так, щоб поспілкуватися чи порадитися. Вона замінила Сашкові і батька, і матір, як уміла і як могла.

Після успішного закінчення школи їхні з Оксаною дороги розійшлися. Вона подалася в столицю, де вступила до університету на філологію, як і мріяла. Сашко завдяки на диво глибинним зв'язкам бабуні («Кого я тільки не вчила», — любила повторювати вона) доволі легко вступив до Львівського медінституту. Провчився у виші лишень рік, пішов до війська: два роки тупої муштри.

Тоді йому випадково прийшла повістка. Так, випадково: безрідний сирота, стара пенсіонерка на його утриманні... Таких до війська не беруть. Бабуня хотіла бігти до військомату й вимагати виправлення прикрої помилки, але... Сашко не погодився й тоді показав свою рішучість і впер-

тість, чим дуже збентежив бабусю. Побачивши таку наполегливість внука, вона замирилася.

Що б не гомоніли про значення військової служби, про її корисність чи навпаки, зараз Олександр упевнений: вона стала доброю школою для його тіла й гарту характеру. Так-так, згода. Звичайно, ліпше, коли будь-якою справою займаються професіонали: пекар пече, учитель учить, лікар лікує... Та військо дало Сашкові дуже багато. Там він нарешті зрозумів вагу слів, які так любив повторювати тато Оксани, — «добро має бути з кулаками». І Олександр навчився ті кулаки застосовувати.

— Олександр Петрович, — перериває плин думок медсестричка Ліда. — Щойно привезли десятирічну дівчинку. Різкий біль унизу живота, підозра на апендицит. Будьте ласкаві, вас кличуть батьки пацієнтки...

3. Полюси

Оксана вступила до Київського університету, як і мріяла. Слід, правда, уточнити: ледве-ледве вступила. Пощастило, звісно: конкурс того року був не вельми, навіть трієчників брали. Зараз вона вже третьокурсниця Тарасового університету, майбутній український філолог. Чи важкувато вчитися? По-всякому, як у студентській пісні: «Від сесії до сесії живуть студенти весело!» — а сесія двічі на рік.

Сьогодні вона зібрала одногрупників у ідальні університету не просто так. На жаль, залишатися після пари в аудиторії на декілька хвилин не всі погоджувалися. Мали обговорити

проблему організації «екватора» — важливої події в житті справжнього студента. Спохопилися надто пізно, а все через старосту Ритку, не вельми діяльну особу, тому і актовий зал, і студентська їдальня, і навіть крихітне студентське кафе були зарезервовані мудрішими студентами заздалегідь. Винаймати ж кафе в місті — надто дороге задоволення для студента. І коли дискусія на цю тему, здається, зайшла в глухий кут і більшість дівчат відверто сумували, до них підійшов юнак. Спочатку привітався зі старостою Риткою, назвавши її сусідкою. Дівчата за столом аж просіяли, де й сум щез. Високий, стрункий, чорнявий, швидкі сірі очі, свердлярчий, трішки колючий погляд. На запитання Рити, що він, без п'яти хвилин випускник, робить в універі, трохи манірно та надто солодко посміхнувся. Оксані хлопець не сподобався, хоча кажуть, що доволі часто перше враження оманливе. Її товаришки так не вважали. Оксана схилилася над зошитом і щось креслила в ньому, щоб не натикатися зайвий раз на масні очі хлопця й не брати участі в розмові, яка йшла за столом і здавалася їй безглуздою. Не вічно ж він тут стовбичитиме. Дівчата надто награно хихотіли з його глупуватих жартів і активно пускали бісики в бік юнака. Очевидний брак чоловічої уваги на майже дівчачому факультеті.

— Агов, мала! Що там у зошиті загубила? Ти з нами?

Лише коли Ритка підштовхнула Оксану, та зрозуміла, що «агов» стосується її.

Оксана сердито відклеїла погляд від зошита.

— Слухай, я не «агов»! Зрозумів? До того ж ти нам заважаєш. — Оксана суворо обвела поглядом свій гурт — дівчата

Літературно-художнє видання

КОРНІЙ Дара
Тому, що ти є
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. О. Старова*

Підписано до друку 27.03.2018. Формат 70x100/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Adonis». Ум. друк. арк. 12,6.
Наклад 3000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

Корній Дара

К67 Тому, що ти є : роман / Дара Корній ; передм. М. Іванцової. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 240 с.

ISBN 978-617-12-4564-8

Перед лицем справжнього кохання навіть суворий поганський Числобог може перетворитися на такого собі Амура! Є жінка, життя якої добігає кінця. Є чоловік, для якого вона і є життя. І є кімната номер ∞, з якої їхнє життя почнеться спочатку, майже спочатку...

УДК 821.161.2

Усе на світі має свій зворотний бік, свою протилежність, свою опору... Палке кохання і жагуча ненависть, запальна юність і мудра старість, крижана зима і буйне літо, світ і темрява, добро і зло. Але занадто довго хтось талановито смикав за мотузки почуттів безсмертних. І тепер не завжди друг — друг, а ворог — ворог. Світлі боги підступно зраджуватимуть, а темні жертвуватимуть собою заради порятунку світів, які зупинилися над прірвою Хаосу. І, засліплені, готові зробити останній крок...

Мальві, доньці темного Стрибога і смертної, та її коханому Остапу, світлому сину підступного зрадника Шепота, судилося стати останньою надією на порятунок, бо для них усі світи однаково рідні. Щедрі дари отримав хлопець: талант мати владу над усіма істотами й чарівну сопілку праматері Земун. А ще — гіркий дар передбачення. Він шукатиме Мальву у світі Досконалості, де владарює сіра пліснява, і бачитиме у снах, як Хаос вивільняється з тисячолітнього полону, як гине та, кого він завжди вважав doskonaлою... Чи врятує Остап Мальву і чи справдяться його сни? Чи смерть — це не лише смерть, а, можливо... новий початок?